

Model innowacji społecznej

Innowacja społeczna „**Kompleksowa aktywizacja psycho-społeczna dziewcząt w wieku 15 -20, poruszających się na wózku inwalidzkim**” odpowiada na niezaspokojoną dotychczas potrzebę młodych kobiet z niepełnosprawnością ruchową, w obszarze akceptacji własnej niepełnosprawności. Młode kobiety poruszające się na wózku, to grupa bardzo silnie stereotypizowana, z bardzo niską samooceną, wycofana z życia społecznego, często niewychodząca z domu, bojąca się podejmować jakąkolwiek aktywność społeczną, począwszy od spotkań towarzyskich po podejmowanie pracy. Jest to również grupa nieadekwatnie do swoich możliwości niesamodzielna i nie potrafiąca poradzić sobie z najprostszymi sprawami w urzędzie, sklepie czy przestrzeni publicznej. Kolejnym problemem tej grupy jest brak wiedzy na temat własnej seksualności, zdrowia seksualnego, tożsamość silnie związana z niepełnosprawnością, nieintegrowanie własnej kobiecości.

Wejście w wiek dojrzewania dziewcząt z niepełnosprawnością bardzo często jest ogromnym wyzwaniem ze względu na posiadane przez nie kompleksy, obniżoną zdolność komunikacji interpersonalnej, zewnętrzne poczucie kontroli i zewnątrz sterowność, będącą m.in. wynikiem nadopiekuńczej postawy rodziców i opiekunów prawnych. To wszystko nie pozwala na samodzielne podejmowanie decyzji i wolność wyboru, które są istotnymi czynnikami dorosłości.

Nasza innowacja polega na prowadzeniu wieloaspektowego programu w obszarze samoświadomości, poczucia kontroli i decyzyjności, budowy tożsamości seksualnej, którego celem jest aktywizacja społeczna młodych kobiet poruszających się na wózku.

Innowacja ma charakter wieloaspektowy i nastawiony na wyposażenie młodych kobiet z niepełnosprawnością w takie kompetencje, które sprzyjają usamodzielnieniu i aktywności w życiu społecznym i zawodowym. Istotnym elementem innowacji, jest praca ze specjalistami: ginekologiem, seksuologiem, wizażystą, stylistą, pedagogiem, psychologiem, fizjoterapeutą oraz wzorcami osobowymi, którymi są dorosłe kobiety poruszające się na wózku, pełniące rolę przewodniczek i instruktoerek, wskazujących sposób wykonywania czynności dnia codziennego oraz dzielących się doświadczeniami, które przeszły w drodze do samodzielności, znalezienia pracy i samodzielnego mieszkania. Program polega na wsparciu dziewcząt trzema sesjami indywidualnego wsparcia przez instruktorów aktywnej rehabilitacji (są to osoby zawodowo zajmujące się aktywizacją osób niepełnosprawnych) w miejscu zamieszkania, spotkaniach grupowych ze specjalistami z różnych dziedzin oraz 12 dniowego warsztatu wyjazdowego, którego celem jest przetrenowanie różnych umiejętności poza środowiskiem domowym, podejmowanie samodzielnych decyzji, radzenie sobie w sytuacjach trudnych.

Etapy realizacji innowacji:

- I. Rekrutacja personelu do projektu
 - Psycholog/pedagog – spotkania z ekspertem

- Seksuolog – spotkania z ekspertem
- Ginekolog – spotkania z ekspertem
- Wizażysta – spotkania z ekspertem
- Stylista – spotkania z ekspertem
- Fizjoterapeuta – spotkania z ekspertem
- Specjalista aktywizacji osób niepełnosprawnym

Zadaniem ekspertów jest przeprowadzenie spotkań w formie warsztatów i dyskusji, w trakcie których uczestniczki otrzymają odpowiedzi na nurtujące je pytania a także zyskają wiedzę jak sobie radzić „ze skutkami niepełnosprawności” w konkretnych sytuacjach (np. podstawy gotowania, jak sobie poradzić w przypadku niedostosowanej toalety w miejscu spotkania ze znajomymi). Eksperci są dobierani po diagnozie potrzeb każdej z uczestniczek innowacji, tak aby jak najlepiej odpowiedzieć na ich potrzeby.

II. Rekrutacja uczestniczek projektu

Uczestniczek można szukać w szkołach integracyjnych, organizacjach społecznych zajmujących się wspieraniem osób z niepełnosprawnością ruchową. W naszym przypadku były to uczestniczki „programu dziecięcego” Fundacji Aktywizacja, które ze względu na osiągnięty wiek, przestały korzystać ze wsparcia dla dzieci.

III. Przygotowanie i przeprowadzenie programu warsztatowego dla dziewcząt.

Program obejmuje:

1. 3 sesje indywidualne dla każdej z uczestniczek, których celem jest zarówno diagnoza potrzeb jak i wzmacnianie uczestniczki w drodze do samodzielności. Sesje indywidualne prowadzą specjaliści aktywizacji osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania uczestniczek.
2. Spotkania grupowe na temat:
 - Skutków niepełnosprawności i możliwości radzenia sobie z nimi (informacje na temat ciała, urologii, zaspokajania potrzeb według piramidy Maslova, propozycje rozwiązań problemów wynikających z niepełnosprawności);
 - Pielęgnacji ciała
 - Poruszania się komunikacją miejską
 - Makijażu
 - Ubioru
 - Komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji
 - Pewności siebie w spotkaniach z innymi
3. 12 – dniowy obóz warsztatowy, w trakcie którego odbędą się spotkania z seksuologiem, ginekologiem, dotyczące stylizacji i wizażu. Warsztat będzie okazją do pogłębienia i pracy nad tematami, które wyłonią się w spotkaniach indywidualnych i

grupowych, oraz okazją do samodzielnego wypróbowania nowych umiejętności w praktyce.

IV. Zapewnienie sali szkoleniowej z rzutnikiem i laptopem.

Sala i budynek, w którym się znajduje musi spełniać wymogi dostępności dla osób na wózkach.

Na warsztat wyjazdowy niezbędne jest zapewnienie sali konferencyjnej, sali gimnastycznej, łazienek i pokoi w pełni dostępnych dla osób poruszających się na wózkach, tak aby dziewczęta korzystające z innowacji, mogły być w pełni samodzielne.

Grupa odbiorców i użytkowników:

Odbiorcami innowacji społecznej są młode kobiety z niepełnosprawnością wrodzoną (15 – 20 l.) poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na duży stopień niesamodzielności, wynikający często również z nadmiernie opiekuńczej postawy rodziców i najbliższego otoczenia, jest to grupa wykazująca wyuczoną bezradność, niepodejmująca wyzwań, z bardzo niską wiarą w siebie. Program musi uwzględniać dobrą diagnozę potrzeb i być nakierowany na uczenie sprawczości i radzenia sobie ze swoją niepełnosprawnością w sytuacjach trudnych i jak najbardziej realnych.

Innowacja „**Kompleksowa aktywizacja psycho-społeczna dziewcząt w wieku 15 -20, poruszających się na wózku inwalidzkim**”, jest propozycją bardzo potrzebną, pozwalającą zmieniać negatywne postawy życiowe i kształtować aktywne, sprawcze podejście do własnego życia. Ważny jest moment rozwojowy, w którym innowacja dostarcza wsparcia. Jest to moment, w którym ważne jest zainicjowanie procesu indywiduacji i danie młodym kobietom wiary, że mogą w dorosłym życiu realizować swoje pasje, marzenia, pracować i stać się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa. Nie muszą pozostawać do końca życia w roli osoby zależnej.

Podmioty, które mogą być zainteresowane innowacją:

- Organizacje pozarządowe zajmujące się działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych
- Szkoły z oddziałami integracyjnym
- Grupy pomocowe

Podczas testowania innowacji społecznej zostały opracowane następujące dokumenty:

- Materiały przygotowane dla odbiorców innowacji.
- Lista obecności
- Program zajęć

Podsumowanie:

Innowacja „**Kompleksowa aktywizacja psycho-społeczna dziewcząt w wieku 15 -20, poruszających się na wózku inwalidzkim**” została bardzo wysoko oceniona przez uczestniczki zajęć.

Etap testowania innowacji wykazał, że niezbędnymi elementami prowadzenia działań zgodnymi z testowaną innowacją jest przystosowane dla osób poruszających się na wózkach zaplecze lokalowe oraz dostęp do personelu, który ma doświadczenia pracy z osobami niepełnosprawnymi oraz prawidłowe postawy wobec takich osób (brak uprzedzeń), a także umiejętności pozwalające nawiązać kontakt z młodzieżą.